

mtDNA Analizleri Neden Güvenilmezdir?

Mitokondriyal DNA, hücrenin mitokondri isimli organelinde bulunur. Bu organel hücre için bir enerji santrali görevindedir ve çekirdekteki DNA'dan ayrı olarak, kendi DNA'sına sahiptir. Bir halka biçiminde bulunan DNA, aynı zamanda evrimciler için de bir spekülasyon konusudur.

Mitokondriyal DNA, hücrenin mitokondri isimli organelinde bulunur. Bu organel hücre için bir enerji santrali görevindedir ve çekirdekteki DNA'dan ayrı olarak, kendi DNA'sına sahiptir. Bir halka biçiminde bulunan DNA, aynı zamanda evrimciler için de bir spekülasyon konusudur.

Evrimsel, mitokondriyal DNA'larının kalıtsal olarak çeşitlenmesini bir "evrim" olarak yorumlar ve bu varsayımı moleküler saat ismini verdikleri bir başka varsayımla birleştirirler. 1965 yılında ortaya atılan moleküler saat hipotezi, nükleotid ve proteinlerdeki dizilimde, zaman içinde sabit aralıklarla değişimlerin yaşanacağı, dolayısıyla mtDNA değişimleri analiz edilen canlıların, ortak bir atadan ne zaman ayrıldıklarının bulunabileceği yönünde bir varsayımdır.

Ancak burada, mtDNA'da bulunan ve canlıları sabit zaman aralıklarında değişime uğratan bir tür saat mekanizmasının bulunduğu anlaşılmamalıdır. Bir canlının fosilleşen kemikleri, çok çabuk dejenere olan DNA moleküllerini barındırmaz. Dolayısıyla DNA molekülünün doğa tarihinin incelenmesi söz konusu değildir. Evrimciler canlıların tarihini kendi dogmalarına uyarlama çabaları açısından böyle bir varsayımı "pratik" bulmaktadırlar, hepsi o kadar.

Her şeyden önce, tüm bu varsayımlar evrim teorisine hiçbir bilimsel kanıt oluşturmamaktadır. Örneğin moleküler saat analizine göre insanla şempanzenin 10 milyon yıl önce birbirinden ayrılmış olması gerektiğini iddia eden bir evrimci, zaten bu çalışmasına iki canlının evrilmesi akraba olduğu inancına körükörüne bir bağlılıkla başlamıştır. Burada kısır döngü içinde düşünmektedirler ve varsayım üzerine varsayım inşa ederek yaptıkları bu tip çalışmalar, kendi inançlarında bir egzersiz olmaktan öte geçememektedir.

Daha önemlisi, mtDNA'nın kalıtımıyla ilgili son bulgular, önceden tahmin edilen kalıtım ilkelerinin yanlış olduğunu ortaya çıkarmıştır ve bunları temel alan evrimci iddiaları temelsiz bırakmaktadır.

Mitokondriyal DNA analizi -hücrede enerji sağlamakla görevli ve kendi DNA'sına sahip bir organel olan mitokondrinin sadece anne tarafından aktarıldığı, böylelikle mitokondriyal DNA parçalarındaki değişimlerin anne, annene, büyük annene vs. kanalıyla en eski ataya kadar izlenebileceği kabul edilerek yapılır. Oysa mitokondrinin sadece anne yoluyla aktarıldığı fikri artık bir efsaneden ibarettir. Çünkü mitokondrinin babadan da aktarılabilmesini gösteren bilimsel bulgular ortaya çıkmıştır.

1999 yılında *Proceedings of the Royal Society* dergisinde yayınlanan iki ayrı makalede bu varsayımın geçersizliği ortaya konmuştur. Malezya'nın küçük bir adasında yaşayan insanların hücrelerinde babadan aktarılmış mitokondrilere rastlanmıştır. Ünlü *Nature* dergisi evrimci bir yayın organı olmasına karşın bu bulguların "mitokondriyal DNA varsayımlarını haksız çıkardığını" itiraf etmiştir:

"Mitokondri aktarımında babadan geçen DNA ihtimali, tarih öncesi olayları zamanlandırmada insan mitokondriyal DNA'sından faydalanılan birçok evrimsel ve moleküler antropolojik çalışmanın yeniden değerlendirilmesi anlamına gelebilir." (Fathers can be Influential too, 18 Mart 2003: <http://www.nature.com/nsu/990318/990318-5.html>)

Benzer bir haber 2002 yılında *New Scientist* dergisinin internet sitesinde yayınlanmış ve Danimarkalı bir hastanın mitokondrilerini %90 oranında babadan aldığı bildirilmiştir. Sitede, bunun, evrim biyologlarının varsayımlarına vurduğu darbe şu şekilde aktarılmıştır:

"Evrimsel biyologları, türlerin birbirinden ayrılmasını mitokondriyal DNA dizilerindeki farklılıklardan yola çıkarak tarihlendiriyorlardı. Mitokondriyal DNA'nın çok nadiren de olsa babadan aktarılması, çalışmalarının çoğunu geçersiz kılmaya yeterli olacaktır". (Mitochondria can be inherited from both parents , 23 Ağustos 2002: <http://www.newscientist.com/news/news.jsp?id=ns99992716>)

Son olarak, *Annals of Human Genetics* dergisinde çıkan bir yazıda bugüne kadar basılmış tüm mitokondriyal DNA analizlerinin yarısından çoğunun hatalı bulunduğu bildirilmiştir. (Forster, P. M., *Annals of Human Genetics*, 67, 2-4, 2003) Habere göre evrimcilerin başvurduğu mitokondriyal DNA veri bankaları hatalı işlenmiş bilgilere dayanıyordu. Peter Forster isimli araştırmacının ortaya çıkardığı bu durumu *Nature* dergisi şöyle haber veriyordu:

"Hatalar o kadar yaygın olabilir ki genetikçiler insan popülasyonları ve evrim çalışmalarında yanlış sonuçlara varıyor olabilirler. Forster'ın, dizimlerin değişimine göre oluşturulan evrim ağaçlarını kapsayan hata-araştırma yöntemi, bu hataların çapını eksik tahmin ediyor olabilir."

(Error reports threaten to unravel databases of mitochondrial DNA, Carina Dennis: http://www.nature.com/cgi-taf/DynaPage.taf?file=/nature/journal/v421/n6925/full/421773a_fs.html)

Böylece Forster'ın bu tespitiyle birlikte, evrimcilerin çalışmalarında kullandıkları istatistiki verilerin güvenilirliği daha da pekişmiştir.

Görüldüğü gibi günümüzde yaşayan insanların genlerine bakıp tamamen hatalı bir yöntemle sürdürülen ve sadece evrimci ön yargılarla yorumlanan genetik analizler evrime bir kanıt değildir. Mitokondriyel DNA analizlerinin tutarsızlığını ispatlayan somut bilimsel kanıtlar, bu alandaki evrimci iddiaları boşa çıkarmaktadır.

<https://www.harunyahya.info/makaleler/mtdna-analizleri-neden-guvenilmezdir>